

9 Μαρτίου 2017

Οι 4 πολύτιμες αρετές που αναφέρονται στην ευχή του Αγ. Εφραίμ του Σύρου (Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, Φοιτητής Θεολογίας ΑΠΘ)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=153623>]

Θα αναρωτιόταν κανείς γιατί από τα τόσα πάθη που έχουμε - μάλιστα ο όσιος Πέτρος ο Δαμασκηνός, στη Φιλοκαλία, τα απαριθμεί με τον αριθμό 300 - ο Όσιος Εφραίμ επέλεξε μόνο αυτά τα 4; Ο λόγος είναι ότι αυτά τα 4 πάθη έχουν τόση δύναμη, ώστε εύκολα να νεκρώνουν την ψυχή χωρίς να το καταλαβαίνουμε.

Ο Όσιος Εφραίμ, εκτός από την ικεσία για την απαλλαγή των παθών, ικετεύει τον Κύριο να του χαρίσει 4 πολύτιμες αρετές. Αυτές οι αρετές είναι η σωφροσύνη, η ταπεινοφροσύνη, η υπομονή και η αγάπη.

Η σωφροσύνη προϋποθέτει κατά κύριο λόγο την πίστη, την εμπιστοσύνη στο Θεό. Σωφροσύνη σημαίνει καθαρότητα, ακεραιότητα, να είναι κανείς σώος, ισορροπημένος πνευματικά. Η πρώτη αρετή είναι η καθαρότητα του σώματος και της ψυχής. Χριστιανός σημαίνει πεντακάθαρη κατάσταση.

Η δεύτερη αρετή είναι η ταπεινοφροσύνη. Πρώτος που μας δίδαξε αυτή την αρετή είναι ο ίδιος ο Κύριός μας. Ταπείνωση θα πει να μην έχεις καμία ιδιαίτερη υπόληψη για τον εαυτό σου, να μην έχεις την ψευδαίσθηση ότι κάποιος είσαι. Ο Όσιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος λέει πως ό,τι δεν γίνεται με ταπεινοφροσύνη και πνευματική γνώση, σε τίποτα δεν ωφελεί εκείνον που το πράττει.

Η επόμενη αρετή είναι η υπομονή. Διαβάζουμε στον Ευαγγελιστή Λουκά την φράση «Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν» (Λουκ. 21,19). Αυτή η φράση σημαίνει να έχουμε υπομονή στη ζωή μας, στα καθημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε, στις θλίψεις και δοκιμασίες που επιτρέπει ο Κύριος. Με την υπομονή αποκτάται ο έλεγχος των ψυχών μας.

Η τελευταία αρετή που παρακαλεί ο Όσιος είναι η αγάπη. Αγάπη προς όλους, προς τον Θεό, τον πλησίον, προς όλο τον κόσμο. Στην αγάπη δεν μπορεί να υπάρχει διάκριση. Αγάπη μεριζομένη δεν είναι αγάπη. Αν υπάρχει διάκριση τότε δεν μπορούμε να κοιτάξουμε το πρόσωπο του Θεού, διότι «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Α΄Καθολ. Ιωάν. 4,16) εν τω Θεῷ μένει. Ο Απόστολος Παύλος μεταξύ 3 αρετών, της πίστεως, της ελπίδος και της αγάπης, τονίζει και εξαιρεί την αγάπη «μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.» (Α΄Κορ.13,13)

Στη συνέχεια ο συγγραφεύς της ευχής ικετεύει παρακλητικά τον Κύριο και Θεό να του χαρίσει φώτιση και σύνεση, ώστε να κοιτάζει μόνο τα δικά του αμαρτήματα «δώρησαί μοι τοῦ ὁράν τά ἐμά πταίσματα» και όχι να κρίνει τα αμαρτήματα του αδελφού του. Ο κάθε άνθρωπος έχει τα δικά του πάθη και τις αδυναμίες και έχει χρέος να αγωνίζεται να τα εξαλείψει. Εάν ασχολούμεθα με τα αμαρτήματα των άλλων δεν μας απομένει χρόνος για να ασχοληθούμε με τα δικά μας. Ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής λέει να μην κινείς την γλώσσα σου για να κατακρίνεις τον αδελφό σου, ούτε να τεντώνεις τ' αυτιά σου και να ακούς με ευχαρίστηση τις κατακρίσεις και καταλαλιές του άλλου (Κεφάλαια περί αγάπης).

Ο Άγιος Δωρόθεος λέει ότι τίποτα δεν είναι πιο βαρύ, τίποτα πιο επιζήμιο, από το να κατακρίνει κανείς ή να εξουθενώνει τον πλησίον. Αυτό παρακαλούμε τον Κύριο, να μας χαρίσει την αρετή και την αυτογνωσία ώστε να μην κρίνουμε τον αδελφό μας, αλλά να αποβλέπουμε στα δικά μας σφάλματα.

Συνοψίζοντας, εάν κατανοήσουμε τα λόγια της ευχής αυτής και προσπαθήσουμε να τα κάνουμε εφαρμογή στην καθημερινότητά μας, όχι μόνο την Μεγάλη Τεσσαρακοστή αλλά όλο τον χρόνο, τότε δικαίως και ειλικρινώς θα μπορούμε όλοι μαζί «Ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ» να εκφωνήσουμε το «Ὅτι εὐλογητός εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Αμήν.